

پیوست شماره (۱) دستورالعمل اصلاحی نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

شناسه	رویه اجرایی	تاریخ: ۱۴۰۴/۰۵/۲۰
عنوان موضوع	بررسی مشکلات واحدهای صنعتی استان با در نظر گرفتن تعرفه گاز مصرفی بر اساس نرخ خوراک واحدهای پتروشیمی	
مرجع طرح موضوع	دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی خراسان شمالی	
شرح موضوع	تعرفه گاز مصرفی در صنایع مختلف ایران، به ویژه در صنایع پتروشیمی، بر اساس نرخ خوراک گاز طبیعی محاسبه می شود. این نرخ تحت تأثیر عواملی مانند قیمت جهانی گاز، نرخ ارز، و سیاست های داخلی کشور قرار دارد. نرخ خوراک گاز پتروشیمی در سال ۱۴۰۳ بر اساس ابلاغیه وزارت نفت در دی ماه ۱۳۹۴ و تصویب نامه هیئت وزیران در شهریور ۱۴۰۲، نرخ گاز طبیعی برای صنایع مختلف در سال ۱۴۰۳ به شرح زیر تعیین شده است: ماه نرخ خوراک پتروشیمی (ریال/مترمکعب) فروردین ۴۶۹۵۸ اردیبهشت ۴۹۱۳۴ خرداد ۵۶۰۲۵ تیر ۵۴۳۲۸ مرداد ۵۹۰۶۹ شهریور ۶۳۲۱۹ مهر ۷۸۱۰۶ آبان ۸۶۳۹۵ آذر ۹۶۸۱۷ دی ۱۲۶۸۸۸ بهمن ۷۶۱۳۳ این نرخ ها به صورت ماهانه تغییر می کنند و تحت تأثیر عوامل مختلفی مانند قیمت جهانی گاز و نرخ ارز قرار دارند. 🌀 فرمول محاسبه نرخ خوراک گاز پتروشیمی نرخ خوراک گاز پتروشیمی ها بر اساس فرمول زیر محاسبه می شود: نرخ خوراک = $(۰.۵ \times \text{قیمت میانگین جهانی گاز}) + (۰.۵ \times \text{معدل وزنی قیمت داخلی، صادراتی و وارداتی گاز})$ در این فرمول: قیمت میانگین جهانی گاز: میانگین قیمت گاز در هاب های جهانی مانند هنری هاب آمریکا، آلبرتا کانادا، NBP انگلیس و TTF هلند. معدل وزنی قیمت داخلی، صادراتی و وارداتی: میانگین قیمت گاز در بازار داخلی، درآمد حاصل از صادرات گاز و هزینه های واردات گاز.	

این فرمول به منظور حفظ رقابت پذیری صنایع پتروشیمی و جلوگیری از افزایش بی رویه قیمت ها طراحی شده است . تأثیر نرخ خوراک بر سایر صنایع نرخ خوراک گاز پتروشیمی به عنوان مبنای محاسبه تعرفه گاز مصرفی در سایر صنایع نیز استفاده می شود. بر اساس ضریب های تعیین شده، نرخ سوخت برای صنایع مختلف به شرح زیر است : صنایع فولادی و پالایشگاهی: ۶۰٪ نرخ خوراک پتروشیمی صنایع فلزی و کانی های فلزی: ۴۵٪ نرخ خوراک پتروشیمی صنایع سیمانی: ۱۵٪ نرخ خوراک پتروشیمی سایر صنایع: ۱۰٪ نرخ خوراک پتروشیمی این ساختار تعرفه ای به منظور حمایت از صنایع مختلف و تنظیم مصرف گاز در کشور طراحی شده است . روند تغییرات نرخ خوراک در سال ۱۴۰۳ در سال ۱۴۰۳، نرخ خوراک گاز پتروشیمی روند افزایشی داشته است. برای مثال، در فروردین ماه نرخ خوراک ۴۶۹۵۸ ریال به ازای هر مترمکعب بوده که در دی ماه به ۱۲۶۸۸۸ ریال افزایش یافته است. این افزایش به دلیل عواملی مانند افزایش قیمت جهانی گاز و نوسانات نرخ ارز بوده است . اگر نیاز به اطلاعات دقیق تری در مورد نرخ های ماهانه یا تأثیرات این تغییرات بر صنایع خاص دارید، خوشحال می شوم کمک کنم.	
مشکلات تعرفه گاز مصرفی بر اساس نرخ خوراک پتروشیمی برای واحدهای تولیدی معمولاً به چند دسته اصلی تقسیم می شود که باعث فشار مالی و عملیاتی روی صنایع مختلف می شود. مشکلات تعرفه گاز مصرفی بر اساس نرخ خوراک پتروشیمی برای واحدهای تولیدی ۱. افزایش هزینه های تولید و کاهش سودآوری نرخ خوراک گاز پتروشیمی معمولاً بالاتر از نرخ های مصوب عمومی گاز برای مصرف خانگی یا تجاری است. افزایش مکرر و ماهانه این نرخ باعث بالا رفتن هزینه های انرژی و نهایتاً هزینه کل تولید می شود. در نتیجه، واحدهای تولیدی کوچک و متوسط به ویژه که توان افزایش قیمت محصولات خود را ندارند، با کاهش سودآوری مواجه می شوند. ۲. عدم ثبات و پیش بینی پذیری هزینه ها نرخ ها به صورت ماهانه و تحت تأثیر نرخ ارز و قیمت جهانی گاز تغییر می کنند. این نوسانات باعث می شود برنامه ریزی مالی و تولیدی واحدها سخت تر شده و ریسک سرمایه گذاری افزایش یابد. ۳. تأثیر منفی روی رقابت پذیری در بازار داخلی و خارجی وقتی هزینه های انرژی افزایش می یابد، قیمت تمام شده کالا بالا می رود. این موضوع باعث می شود محصولات داخلی نسبت به نمونه های خارجی گران تر شوند و در صادرات نیز رقابت پذیری کاهش یابد. ۴. مشکلات واحدهای کوچک و متوسط (SMEs) واحدهای کوچک توان مالی کمتری دارند و پرداخت هزینه های بالای گاز برای آنها دشوارتر است.	ایرادات و مشکلات مطروحه

عدم حمایت کافی از این واحدها باعث تعطیلی یا کاهش تولید آنها می شود. ۵. کاهش انگیزه برای سرمایه گذاری و توسعه با توجه به هزینه بالای انرژی، واحدهای تولیدی تمایل کمتری به توسعه ظرفیت یا سرمایه گذاری در بهبود تکنولوژی دارند. این مسئله مانع رشد صنایع و ایجاد اشتغال می شود. نبود شفافیت و ابهام در نحوه محاسبه نرخها برخی واحدها از جزئیات و نحوه محاسبه نرخ خوراک گاز اطلاع دقیقی ندارند. این باعث ایجاد سوء تفاهم و شکایت های متعدد از سوی تولید کنندگان شده است. ۷. تأثیر روی تولیدات پایه و صنایع پایین دستی صنایع پایین دستی پتروشیمی که مواد اولیه خود را از صنایع بالادستی دریافت می کنند، با افزایش هزینه خوراک و مواد اولیه مواجه می شوند که روی کل زنجیره تولید تأثیر منفی می گذارد.	
	جمع بندی جلسات کارشناسی به تاریخ
پیشنهادهای برای کاهش مشکلات تعرفه گاز بر اساس نرخ خوراک پتروشیمی ۱. ایجاد تعرفه پلکانی و زمان بندی شده تعیین تعرفه های متناسب با میزان مصرف گاز، به طوری که مصرف کنندگان با مصرف پایین تر از نرخ های کمتری برخوردار شوند. اعمال تعرفه های تثبیتی یا افزایش تدریجی نرخ ها برای واحدهای تولیدی به منظور کاهش شوک های ناگهانی هزینه ای. ۲. حمایت ویژه از واحدهای کوچک و متوسط (SMEs) ارائه تخفیف یا معافیت های مالی برای واحدهای کوچک و متوسط که توان مالی محدودتری دارند. ایجاد صندوق حمایت مالی یا یارانه انرژی برای واحدهای آسیب پذیر. ۳. شفاف سازی فرایند محاسبه و اطلاع رسانی دقیق انتشار ماهانه گزارش های دقیق و شفاف از نحوه محاسبه نرخ خوراک گاز و عوامل مؤثر بر آن. برگزاری کارگاه ها و جلسات آموزشی برای مدیران واحدهای تولیدی جهت آشنایی با روش محاسبه و مدیریت هزینه ها.	پیشنهادهای

۴. ایجاد نظام پیش‌بینی و مدیریت ریسک نرخ انرژی توسعه سامانه‌های پیش‌بینی نوسانات نرخ گاز برای کمک به برنامه‌ریزی مالی واحدها. امکان قراردادهای ثابت یا طولانی‌مدت با نرخ معین برای صنایع بزرگ و استراتژیک. ۵. تشویق به استفاده از منابع انرژی جایگزین و بهینه‌سازی مصرف حمایت مالی و تسهیلات برای سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر و بهینه‌سازی مصرف انرژی. توسعه فناوری‌های کم‌مصرف و ارتقاء راندمان تجهیزات در واحدهای تولیدی. ۶. تقویت نهادهای واسط و ضمانت‌های مالی افزایش ظرفیت صندوق‌های ضمانت سرمایه‌گذاری برای کمک به صنایع در تأمین نقدینگی و پوشش ریسک هزینه‌های انرژی. تسهیل دسترسی به تسهیلات بانکی با نرخ ترجیحی برای پروژه‌های بهینه‌سازی انرژی. ۷. مشارکت فعال تر بخش خصوصی و تشکل‌های صنفی ایجاد بسترهای گفت‌وگو بین صنایع، دولت و شرکت‌های گاز برای بررسی مشکلات و ارائه راهکارهای مشترک. تقویت نقش تشکل‌های صنفی در پیگیری حقوق فعالان اقتصادی و انتقال مشکلات به مراجع تصمیم‌گیر.	
	فهرست مستندات و مدارک پشتیبان